

Sygn. akt III Ca 340/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 sierpnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, Wydział III Cywilny Odwoławczy w składzie

następującym:

Przewodniczący: Sędzia SO Jacek Małodobry

Sędzia SO Tomasz Białka

Sędzia SR del. Maria Tokarz – Polańska (sprawozdawca)

Protokolant: staż. Kinga Burny

po rozpoznaniu w dniu 7 sierpnia 2014r. w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniego I. J. reprezentowanego przez przedstawicielkę ustawową M. W.

przeciwko D. J.

o alimenty

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Sączu IX Zamiejskowy Wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą w Muszynie

z dnia 18 kwietnia 2014 r., sygn. akt IX RC 135/13

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że w pkt I kwotę 300 zł (trzysta złotych) zastępuje kwotą 450 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych), a w pkt IV kwotę 600 zł (sześćset złotych) zastępuje kwotą 900 zł (dziewięćset złotych)

2. w pozostałej części apelację oddala;

3. koszty postępowania apelacyjnego między stronami wzajemnie znosi.

Sygn. akt III Ca 340/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 18 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Nowym Sączu IX Zamiejskowy Wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą w Muszynie:

- zasądził od pozwanego D. J. tytułem alimentów na rzecz małoletniego powoda I. J. kwotę po 300 zł miesięcznie, począwszy od dnia 14 listopada 2013 r. płatną z góry do rąk przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda M. W. do dnia 10 każdego następującego po sobie miesiąca z ustawowymi odsetkami, na wypadek uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat alimentów;

- w pozostałej części powództwo oddalił;
- kosztami postępowania, od których przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda była zwolniona obciążył Skarb Państwa;
- wyrokowi w części, w której uwzględniono powództwo – nadał rygor natychmiastowej wykonalności;
- zasądził od pozwanego D. J. na rzecz przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda – M. W. kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy ustalił, że małoletni I. J. urodził się w dniu (...), jest synem pozwanego. Matka małoletniego w chwili orzekania przebywała na urlopie wychowawczym, nie miała własnych dochodów, pozostawała na utrzymaniu rodziców. Mieszkała z małoletnim powodem w mieszkaniu, będącym własnością szwagra, koszty utrzymania mieszkania wynoszą około 500 zł, rachunki opłacają jej rodzice, którzy nadto przekazują jej pieniądze na żywność. Przed urodzeniem dziecka M. W. pracowała jako kelnerka, ogólnie jest ona osobą zdrową. Małoletni powód ma dwa lata, koszty żywności dla niego wynoszą około 1000 zł, wydatki na artykuły higieniczne ok. 230 zł, w tym pieluchy i chusteczki. Pozwany zatrudniony jest na stanowisku pomocnik rzeźnika – sprzedawca, otrzymuje wynagrodzenie 1680 zł brutto miesięcznie, nie posiada innych dochodów, mieszka z matką, bratem mającym lat 14 i siostrą, która ma 20 lat, dokłada się matce do utrzymania mieszkania kwotą 500 zł miesięcznie, a koszty utrzymania mieszkania wynoszą: czynsz 500 zł, rachunki za prąd około 100 zł, za gaz 200 - 250 zł, internet 35 zł. Pozwany odwiedza dziecko regularnie zgodnie z orzeczeniem sądowym regulującym kontakty z dzieckiem.

Ustalając stan faktyczny Sąd Rejonowy oparł się na zeznaniach M. W. i pozwanego, którym dał wiarę oraz na przedłożonych przez strony dokumentach, które nie były kwestionowane.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy, powołując się na treść art. 133 § 1 i 135 § 1 kro, za zasadne uznał ustalenie alimentów w wysokości po 300 zł miesięcznie, mając na uwadze, iż potrzeby dwuletniego powoda będą dopiero rosnąć, zaś pozwany interesuje się synem i utrzymuje z nim stały kontakt, a także uwzględniając sytuację majątkową pozwanego i usprawiedliwione potrzeby małoletniego powoda jak też i to, że obowiązek alimentacyjny obciąża oboje rodziców.

W pozostałym zakresie Sąd Rejonowy powództwo oddalił uznając, iż żądana w pozwie kwota jest zawyżona i nie znajduje uzasadnienia w sytuacji majątkowej stron.

Powyższy wyrok w pkt I, II i IV zaskarżyła apelacją strona powodowa wnosząc o:

- a) zmianę zaskarżonego wyroku w pkt I poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz małoletniego powoda kwoty po 600 zł miesięcznie tytułem świadczenia alimentacyjnego,
- b) zmianę zaskarżonego wyroku w pkt IV poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda M. W. kwoty 1200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
- c) oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz przedstawicielki ustawowej powoda kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Apelujący zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu:

1. naruszenie prawa materialnego tj. przepisu art. 133 § 1 kro poprzez jego błędną interpretację polegającą na przyjęciu, że pozwany ojciec dziecka nie jest zobowiązany do pokrywania uzasadnionych potrzeb małoletniego przynajmniej w połowie z jego matką, pomimo iż ma do tego możliwości zarobkowe,

2. naruszenie przepisu art. 133 § 1 kro poprzez przyjęcie przez Sąd I instancji, że świadczenia osób trzecich, to jest babki i dziadka macierzystych na rzecz wychowania i utrzymania dziecka stron pomniejszają wysokość potrzeb, jakie powinni zaspokajać rodzice, co doprowadziło do nadmiernego zwolnienia z tych świadczeń pozwanego,

3. niezastosowanie art. 135 § 2 kro w stanie faktycznym, gdzie pozwany faktycznie nie realizuje osobistych starań o utrzymanie lub wychowanie małoletniego powoda, podczas gdy jego świadczenia pieniężne powinny w takiej sytuacji być odpowiednio większe od świadczeń matki,

4. naruszenie przepisu prawa procesowego art. 316 § 1 kpc w zw. z art. 328 § 2 kpc poprzez uznanie w treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku wykazanych i udokumentowanych potrzeb małoletniego za bezsporne, a jednocześnie nie uzasadnienie dlaczego odpowiednia wartość pieniężna odpowiadająca powyższym potrzebom, nie została zasądzona w treści orzeczenia.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o oddalenie apelacji w całości uznając zarzuty sformułowane wobec treści orzeczenia za pozbawione jakiegokolwiek podstaw oraz wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych prawem.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest częściowo zasadna, albowiem niektóre z zarzutów w niej zawartych okazały się trafne.

Na wstępie stwierdzić należy, że sprawie brak jest uchybień skutkujących nieważnością postępowania, które Sąd II instancji jest zobowiązany wziąć pod rozwagę z urzędu.

O tyle zasadny okazał się zarzut naruszenia art. 328 § 2 kpc, że Sąd I instancji nie podał w uzasadnieniu wyroku, co uznał za wydatki usprawiedliwione i nie wskazał w sposób jednoznaczny, jaką przyjął wysokość miesięcznych usprawiedliwionych wydatków na dziecko. Nie można przy tym przyjmować, jak sugeruje się to w apelacji, iż Sąd Rejonowy za wysokość usprawiedliwionych wydatków przyjął podaną przez matkę powoda kwotę 1230 zł, bo prowadziłoby to do sprzeczności, skoro jednocześnie zasądził od pozwanego tylko kwotę 300 zł, która nie stanowi nawet jednej czwartej powyższej kwoty wydatków. Uznać zatem należy, że Sąd Rejonowy dał jedynie wiarę zeznaniom matki dziecka, iż wydaje na nie 1230 zł, co nie jest równoznaczne ze stwierdzeniem, że kwota ta obejmuje tylko i wyłącznie usprawiedliwione wydatki. Sąd Rejonowy powinien zaś ustalić usprawiedliwione wydatki na dziecko, a nie faktycznie ponoszone, bo te mogą się różnie kształtować w zależności od sytuacji majątkowej rodziców dziecka. Ponieważ więc Sąd Rejonowy uchylił się od poczynienia istotnego ustalenia co do wysokości usprawiedliwionych kosztów utrzymania małoletniego powoda, Sąd odwoławczy - mając na względzie materiał dowodowy zebrany w sprawie dotyczący sytuacji majątkowej rodziców dziecka, wieku i dobrego stanu zdrowia dziecka oraz kierując się zasadami doświadczenia życiowego - przyjął, iż koszty te (m.in. na wyżywienie, ubranie, środki higieniczne - kosmetyczne, zabawki) wynoszą 700 - 800 zł miesięcznie. Sąd Okręgowy uznał bowiem, że w świetle zasad doświadczenia życiowego zawyżony jest wydatek w kwocie 1000 zł miesięcznie na wyżywienie powoda, który ma 2 lata.

Częściowo zasadny okazał się zarzut apelacji co do błędnej interpretacji treści art. 133 § 1 kro oraz niezastosowania art. 135 § 2 kro. Skoro w zdecydowanej większości ciężar opieki i wychowania powoda spoczywa na matce, to pozwany powinien ponosić w większym niż ona zakresie koszty utrzymania powoda. Za takim stanowiskiem przemawia niesporny fakt, że pozwany jest osobą zdrową, zdolną do pracy, mającą możliwości zarobkowe, pracuje, nie posiada innych - poza powodem - osób na utrzymaniu. W tej sytuacji Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że ustalił alimenty w wysokości 450 zł miesięcznie. Kwota ta nie będzie dla pozwanego nadmiernym obciążeniem. Sąd bierze bowiem pod uwagę możliwości zarobkowe i majątkowe, przez które należy rozumieć nie tylko faktyczne zarobki i dochody zobowiązanego, lecz także te zarobki i dochody, które osoba zobowiązana mogłaby i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności oraz przy pełnym i właściwym wykorzystaniu jego sił i umiejętności (por. orzeczenie SN z dnia 9 stycznia 1959 r. III CR 212/58, OSPIKA 1960, poz. 41, uchwała SN z dnia 16.12.1987 r. III CZP 91/86 OSNC 1988/4/42).

Dalej idące żądanie apelacji w zakresie zasądzenia alimentów w wysokości po 600 zł miesięcznie nie zasługiwało na uwzględnienie, jako nieuzasadnione okolicznościami sprawy oraz mając na względzie, że obowiązek alimentacyjny spoczywa na obydwójgu rodzicach.

Odnosnie ponoszenia kosztów za mieszkanie, w którym zamieszkuje małoletni powód z matką bezsporne jest, że skoro płacą za nie dziadkowie macierzyści, to matka dziecka ich nie ponosi, zatem kwota ta nie wpływa na wysokość usprawiedliwionych wydatków na dziecko, bo faktycznie nie jest ona wydatkowana przez matkę dziecka. W tym więc zakresie niezasadny jest zatem zarzut naruszenia art. 133 § 1 kro.

Mając powyższe na uwadze - na zasadzie art. 386 § 1 kpc i art. 100 kpc - Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt 1 wyroku. Konsekwencją takiego rozstrzygnięcia była też zmiana orzeczenia w zakresie kosztów procesu za postępowanie przed Sądem I instancji, a to stosownie do wyniku sprawy, gdyż na skutek zmiany zaskarżonego orzeczenia powództwo uwzględniono w 3/4 części. W pozostałej części Sąd Okręgowy apelację - na zasadzie art. 385 kpc – oddalił (pkt.2 wyroku).

O kosztach postępowania apelacyjnego między stronami orzeczono na zasadzie art. 100 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc, (pkt.3 wyroku), skoro apelacja została uwzględniona w połowie, a w pozostałej części oddalona.

(...)